

17. december 2018

Meddelande ang. rek. 24/2018 om Nordisk konsekvensbedömning i EU-lagstiftningsprocesserna

1. Rekommendation

På förslag av Nordiska rådets presidium beslutade Nordiska rådet den 5 november att lämna följande rekommendation till Nordiska ministerrådet:

att utreda möjligheten att införa en gemensam nordisk konsekvensbedömning på prioriterade områden som en fast praxis i sådana lagstiftningsprocesser där de nordiska parlamenten implementerar samma EU-rättsakt

I sitt betänkande anförde presidiet bl.a. att vissa EU-rättsakter borde prioriteras för en sådan konsekvensanalys och att den endast skulle gälla EU-rättsakter som måste implementeras i alla nordiska länder (dvs. rättsakter som är EES-relevanta). Presidiet underströk att en möjlig konsekvensanalys endast skulle beröra prioriterade områden. Presidiet noterade också att det varken handlade om en utredning om möjligheterna att etablera en nordisk konsekvensanalys eller en gemensam nordisk implementering av EU-rättsakter, utan en utredning om en möjlig konsekvensanalys. Av presidiets betänkande framgår inte uttryckligen vilket syfte en sådan konsekvensbedömning skulle ha, men i det medlemsförslag från Mittengruppen som ligger till grund för betänkandet anfördes att det borde finnas en fast process som säkerställer att det inte uppstår nya gränshinder mellan de nordiska länderna till följd av EU-lagstiftning och att en sådan process bör vara så obyråkratisk som möjligt.

2. Meddelande från Nordiska ministerrådet

Ett nordiskt samarbete om EU-frågor har länge varit en aktuell fråga för ministerrådet. Det är viktigt både när det gäller gränshinderarbetet och det generella lagstiftningsarbetet. Frågan fick ny prioritet år 2016 under Finlands ordförandeskap i ministerrådet då ett arbete inleddes för att stärka det nordiska samarbetet om EU-frågor. Inom ramen för detta arbete har sektorerna under ministerrådet infört skrivningar om ett stärkt samarbete om EU-frågor i sina arbetsprogram som bl.a. berör samarbete om implementering av rättsakter. En av de konkreta insatser som gjordes

under Finlands ordförandeskap var därtill att inleda ett strategiskt samarbete om implementering av EU-rättsakter. Detta samarbete togs vidare år 2017 av det norska ordförandeskapet i en inventering av de EU-rättsakter som var föremål för nordiskt samarbete inom respektive sektor.

I rapporten "Styrket Nordisk Lovsamarbeid, Muligheter og Utfordringer" som överlämnades till MR-SAM i februari 2018 berördes frågan om ett nordiskt samarbete om implementering av EU-lagstiftning. Rapportförfattaren professor emeritus Inge Lorange Backer konstaterade bl.a. att ett nordiskt lagstiftnings-samarbete om implementering av EU-direktiv kunde vara av stor nytta för att undvika att implementeringen avviker mellan länderna och oavsiktligen skapar nya gränshinder. I rapporten lämnade Backer olika förslag om hur ett samarbete om implementering av EU-lagstiftning kunde se ut med utgångspunkt i ett urval av relevanta lagstiftningsakter som görs av respektive ämbetsmannakommitté eller ministerråd.

Den inventering av det nordiska samarbetet om implementering av EU-lagstiftning som genomfördes under det norska ordförandeskapet år 2017 visade att i stort sett alla sektorer under ministerrådet bedrev ett samarbete om implementering av rättsakter, att de flesta sektorer hade en lång tradition av sådant samarbete men att samsarbetsformerna skiljde sig åt mellan sektorerna. I vissa fall var samarbetet formaliserat i särskilda utskott eller arbetsgrupper och i andra fall skedde samarbetet i mer eller mindre informella nätverk och ibland under ledning av en nationell myndighet. Den 11 december 2018 överlämnades en uppföljning av denna inventering till NSK där flera sektorer hade angett konkreta exempel på det pågående samarbetet om implementering av EU-rättsakter.

Vad inventeringen från 2017 visade bekräftades vid ministerrådets beredning av förslagen i rapporten "Styrket Nordisk Lovsamarbeid, Muligheter og Utfordringer" då det bl.a. framkom att sektorerna under ministerrådet var eniga om att det var viktigt att vara uppmärksam på att implementeringen av ny EU-lagstiftning inte skapar nya gränshinder. Det framkom också att sektorerna redan arbetade med detta på olika sätt. Utifrån vad som framkommit under beredningen av rapporten beslutade MR-SAM den 6 september 2018 att rekommendera att sektorerna minst en gång årligen utväxlar information om nationella lagstiftningsinitiativ och frågor gällande EU-lagstiftning. MR-SAM rekommenderade också att sektorerna var uppmärksamma på och arbetade för att förhindra att ny lagstiftning eller implementering av EU-lagstiftning skapar gränshinder i Norden. MR-SAM bad också NSK att fortlöpande följa upp på denna rekommendation.

Den arbetsprocess som ministerrådet inledde år 2016 om ett stärkt samarbete om EU-frågor har utvisat att det finns en tydlig drivkraft hos sektorerna att bedriva samarbete om EU-frågor när det finns ett tydligt mervärde och en gemensam nytta. Det beslut MR-SAM fattade den 6 september 2018 och de konkreta målsättningar om samarbete om EU-frågor som har införts i sektorernas samsarbetsprogram skapar förutsättningar för en nordisk konsekvensbedömning av ny EU-lagstiftning som utgår

från denna drivkraft och som har en tydlig förankring i sektorerna under ministerrådet.

Med detta anser Nordiska ministerrådet att Nordiska rådets rekommendation är uppfylld.